

την πληροσφία, αλλά οξείηται ότι αυτό δεν ήταν οσοδήποτε και θα τα φεζήγατο από τους άλλους.

Την Ξαναειδε ύστερ' από πενήτη χρόνια και την έβλεπε πεισιταχικώτερα. 'Αλλά ή αναπαθητική μικροδία του 1827 είχε πάρει πια τον κατήφορο και κελιάταν μέσα στο βούρκο. Μόλις έβλεπε τον καλλιτέχνη, τον όποιον δεν ήταν δυνατόν να λησμονήσει, απέφυγε με ντροπή τ' ό βλέμματά του και προσπαθούσε να κρυφτεί μέσα στο πλήθος.

Μία μέρα ό Λαοίό την παρακολούθησε και την είδε να κλαίνει σ' ένα από τ' όρεμένα έξωθεν κατακόρυγια, όπου έχει στήμενο τ' ό κράτος της ή άμαρτία. Μπήκε μαζί της μέσα κι' εκεί ή νέα του έζηγησε ότι ό άνθρωπος που τον χτίστηκε άλλοτε στο δρόμο κι' ό άνθρωπος που θέλησε να τον παρουσιάζει στο έθνος εκείνο οπί για να τον δουλοφονήσει, ήταν ένα και τ' αυτό πρόσωπο. Κάποιος τού την άγαπούσε δηλαδή και που νόμιζε πως ήπιζε φίλη τού γλυπτού άνταν του ποιήρατος.

Μετά τή νίκη των βασιλοφρονών, ό Λαοίό ως δημοκρατικός εξωρίστηκε από τή Γαλλία κι' αναγκάστηκε να περιελαυνάται μαζί με τή θυγατέρα του μακριά από τή γή τής πατρίδος του, χωρίς προστασία και χωρίς καταφύγιο...

'Υστερ' από πολλές περιελαύνσεις άποφάσιος να πάει και στο Μεσολόγγι για να ιδή τ' ό παιδί προσφιλέστατο έργο του. 'Αλλά μόλις έφτασε κοντά στο μέρος όπου τ' ό είχαν στήμενο, άφησε μία κρυφή άπελπισία και λύσσα. Τ' ό περιφωμό άγαλμά του είχε καταστραφεί από βασιλόφρονες 'Ελληνες, οι όποιοι στην εποχή τής Μεταπολιτευσεως άδειασαν άπάντα του τ' ά νουκρήμα τους και τ' ά ζωητήριασαν, θέλοντας να προσβάλουν τή μνήμη τού νεκρού ήρωος...

'Η στιγμή εκείνη ήταν ή πιο φοβερή τής ζωής τού καλλιτέχνη. 'Όπως τ' ό πρότυπο τού έργου του είχε κατανήσει μία γυναίκα τού δρόμου, έτσι και τ' ό άγαλμά του είχε καταστραφεί από τούς συμπατριώτες τού Μόρονου κι' αυτός ό ίδιος έπλανιόταν σαν τήν άδικη κούρα...

'Όλη αυτή ή πικρία τού άπογοητευμένου γλυπτού φαίνεται στο κάτωθι άπόσπασμα τού 'Ημερολογίου του :

«Σήμερα τ' ό πρωί, γράφει, άποχαιρέτησα τή φτωχή άκατωηριασμένη μου... Άδτη τήν ώρα τ' ό πλοίο μου περνάει από τήν Κεφαλληνία και τήν 'Ιθάκη. Στόν όρίζοντα βλέπω άκόμα τ' ά τείχη τού Μεσολογγίου, βλέπω τόν τύμβο, βλέπω ένα μικρό άσπρο σημάδι... Έίνε ή 'Ελληνοπούλα μου ! 'Η καρδιά μου ξεσπάει από τόν πόνο όταν συλλογίζομαι ότι φεύγω για πάντα από κοντά της και τήν άφίνο άπροσπάτευτη στη διάθεση των βασιλόφρονων...»

ΙΟΥΛΙΟΣ ΚΛΑΡΕΤΤΙ

ΣΗΜ. «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ». Δεν έξορουμε, δυστυχώς, πού βρίσκεται κι' άν υπάρχει άκόμα, τ' ό άκρωτηριασμένο αυτό άριστούργημα τού Δασυδ. Οι έν Μεσολογγίω άναγνώσκονται μας άς μας γράψουν, ό τι γνωρίζουν σχετικάς.

ΑΤΙ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΕΚΚΛΕΚΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

'Ο στρατάρχης Βιρών εκάλισε μία μέρα τόν έπιστάτη του, ό όποιος είχε τήν κακή συνήθεια να τόν κλέβη, και τόν ρώτησε :
— Λαντιούαν, πόσο μισθό σουδίνω ως τώρα κάθε χρόνο ;
— 300 λίρες, εκλαμπρότατε !
— Από δώ και πέρα λοιπόν σου τόν τριπλασιάζω, αλλά με τόν όρο να μη με κλέβης.
— Δεν μπορώ να δεχτώ τόσα λίγα, εκλαμπρότατε, άπάντησε ό ελικρινέστατος Λαντιούαν. Ζημιώνομαι !...

'Όταν ό Φρειδερίκος ό Μέγας ανέβηκε στο θρόνο, ή μητέρα του άρχισε να τόν προσφωνεί ήμεγαλειότατος.
— Λέγε με απλώς γιού σου, τής έλετε τότε εκείνος, κι' ό τίτλος αυτός θα μου έινε πολυτιμώτερος από τ' ό βασιλικό μου άξίωμα !...

Μία φορά ένας Γασκωνός είχε ταξιδέψει στη Ρώμη κι' έχασε εκεί τ' όλόγ του. Ταυχοκώλησε λοιπόν σ' έλους τούς δρόμους μία ειδοποίηση, διά τής όποίας καθιστούσε γνωστό στους κατοίκους ότι, άν δεν εύρισκε τ' όλόγο του, θα αναγκαζόταν να καταφύγει στο μέσον που μεταχειρίστηκε κι' ό πάταρος του σε άνάλογη περίπτωση.

'Εκείνος που είχε κλέψει τ' όλόγο προήθηκε τότε μήπως πάθει τίποτε τρομερό, και χωρίς να χύσει καρδιά τ' ό πήρε και τόν κύβω του. 'Ο Γασκωνός τόν ευχαρίστησε και τόν εβεβαίωσε ότι δεν ήπιζε πια λόγος να εφαρμόσει τήν μέθοδο τού πατέρα του.
— Και τί έκανε ό πατέρας σας ; τόν ρώτησε ό κλέφτης.

— Έπειδή δεν τού είχε μείνει πια παρά ή σέλλα, άπάντησε ό Γασκωνός, τήν έβαλε στον όμο του και γύρισε πεζός στον τόπο του ! Τ' ό ίδιο θάκαινα κι' έγώ άν δεν εύρισκα τ' όλόγ μου !...

ΡΩΣΣΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΟΥ ΠΟΥΣΚΙΝ

'Η τρούκα φτερουγάει σαν τ' ό πουλί και πίσω της σηκώνεται ή σκόνη, γλυκά τ' ό κουνουδάκι της λαλεί και λίγο—λίγο στο χωριό σιμώνει.

Και μέσα ένας νερός όλο χαρό με σέβει που τ' ό νοί του τριγυρνά, με δάχνει που στο μάτι λαμπυρίζει και τής καρδιάς τή λαύρα του δροσιζει.

Γυρίζει με τ' ό πρόσωπο φαεινό στο σπίτι του τ' ό πατριού και πάει, για να περάσει πια χρισμόν καιρό στ' ός μάνας που προσμένει τήν άγκάλη.

Θυμόνταν πως στον πόλεμον εκεί τής μάχης ή φωτιά σαν είχε πάθει, καθότανε με θλίψη μυστική και για καρδιά που πέρασ' είχε κλάψει.

Και σίγχει στο χωριό του τή ματιά που φαίνεται στον κάμπον άπλωμένο, αυτό που μία φορά στην Ξηνητιά τ' ό πάθησε με μάτι διακρομένο.

Μά ή πίσος τώρα πέρασαν... Πετιά ή τρούκα χωριότα πρός τ' ό χωριό του. Τόν παίρνει τ' ό παράτονο, κυλά στο μάγουλο θεμιτό τ' ό δάκρυό του.

Κι' ένα από τή χαρά του είνε όχρος κι' ό νους σ' χρόνια ποιήφηναν πετάει, ή τρούκα πάει ανάλαφρη κι' έμπρός στην πόρτα τού σπιτιού τού σταματάει.

Κατέβη, μπαίνει μέσα στην αήλη που ή άκαζία άρωματα σκοραίνει κι' αλλάζει με τ' ό ξέφωρο φίλι που παίζοντας στα φύλλα της περνάει.

Και βλέπει... 'Αλλά κάθε του ματιά τ' ό στήθη αιδών που τόν θωροίν Ξεσχιζει, γιατί έχουν γυίο κι' αυτό στην Ξηνητιά κι' άν τή εκεί κανέναν δεν γνωρίζει.

Τόν άλλαξαν οι χρόνοι πού πετούν, τής μάχης ή φωτιά, τ' ά μικρά Ξένα, γι' αυτό θλιμμένοι όλοι τόν ρωτούν ποιος είνε, με τ' ά μάτια διακρομένα.

Μά μένουνε τ' ά χείλη του κλειστά, τού σβύνετ' ή φωνή μέσ' στο λαρούγγι.
— «Μάνα μου» μόνο λέγει και πετά στην άγκαλιά της και γλυκά τή σφίγγει.

— «'Ο Βάνιας » όλοι κράζουνε. Φίλια τριγύρω σαν τραγοΐδια άνησούνε, κι' από ένός σε άλλου άγκαλιά πέφτει και δάχνα χαριότα κυλούνε.

Στό δρόμο τ' ό κουνούδι αντίλαλει, γυρίζει ή τρούκα νομαχή της πάει, ενώ ό γιαμισί —χαρούμενο πουλί— φεύγοντας μόνος τήν άγάπη ψάλλει...

Μετάφρ. ΘΕΟΔ. ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗ

ΤΡΟΪΚΑ λέγεται ρωσσικά τ' ό ταχυδρομικό άμάσι που διέσχισε άλλοτε τις άπέραντες στέπες τής χώρας αυτής και που σήμερα έχει έξαρρατιστεί. 'Ο οδηγός της ονομάζοταν γ ι α μ τ σ ι κ.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΗΝΕΣ

Του Γενάρη τ' ό ξενάγρι διάβολος θέ να τ' ό πάρη.
— Καρός πουλεί τ' ά λάχανα κι' ό Μάρης τ' ά λουλούδια.
— 'Οχτώβρη και δεν έσπειρες, όχτώ σωφούς δεν έκαμες.